

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE MATEMATICĂ

“ PETRU MOROȘAN-TRIDENT ”

Ediția a XIV-a, Brăila, 7.12.2019

Clasa a X a

1. Se consideră numerele complexe $z_n \in \mathbb{C}, n \in \{1, 2, \dots, 2020\}$ cu proprietatea $z_n = z_{n-1} \cdot z_n + 1$,

oricare ar fi $n = \overline{2, 2020}$. Arătați că produsul $\prod_{k=1}^{2019} z_k$ este real și calculați suma $\sum_{i=2}^{2020} \frac{1}{|z_{i-1}z_i| + |z_{i-1}| + 1}$.

Prof. Roxandra Murea, Brăila

Soluție:

Observăm că $z_n \neq 1, z_n \neq 0, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

$z_n = z_{n-1} \cdot z_n + 1$, înmulțim relația cu z_{n+1}

$$z_n \cdot z_{n+1} = z_{n-1} \cdot z_n \cdot z_{n+1} + z_{n+1} \quad (1p) \Leftrightarrow z_{n-1} \cdot z_n z_{n+1} = z_{n+1} \cdot z_n - z_{n+1} = z_{n+1}(z_n - 1) \Leftrightarrow z_{n-1} \cdot z_n z_{n+1} = -1,$$

oricare ar fi $n = \overline{2, 2020}$. (1p) pentru că $z_{n+1} = z_n z_{n+1} + 1 \Leftrightarrow z_{n+1}(z_n - 1) = -1$

De unde $\prod_{k=1}^{2019} z_k = (-1)^{\frac{2019}{3}} = (-1)^{673} = -1 \in \mathbb{R}$. (2p)

Demonstrăm că $z_{n+3} = z_n$.

$$z_{n+1} = \frac{1}{1 - z_n} \Rightarrow z_{n+2} = \frac{1}{1 - z_{n+1}} = \frac{1}{1 - \frac{1}{1 - z_n}} = -\frac{1}{z_n} + 1 \Rightarrow z_{n+3} = \frac{1}{1 - z_{n+2}} = z_n \quad (1p)$$

$$\begin{aligned} \text{Atunci } \sum_{i=2}^{2020} \frac{1}{|z_{i-1}z_i| + |z_{i-1}| + 1} &= 673 \left(\frac{1}{|z_1z_2| + |z_1| + 1} + \frac{|z_1|}{|z_2z_3| + |z_2| + 1} + \frac{|z_1z_2|}{|z_3z_1| + |z_3| + 1} \right) (1p) \\ &= 673 \left(\frac{1}{|z_1z_2| + |z_1| + 1} + \frac{|z_1|}{|z_1z_2| + |z_1| + 1} + \frac{|z_1z_2|}{|z_1z_2| + |z_1| + 1} \right) = 673. (1p) \end{aligned}$$

2. Fie $a, b, c \in \mathbb{R}$ cu proprietatea că $5a + 7b + 5c = 99$ astfel încât $|7a - 5b| \leq 5, |5b - 7c| \leq 7$ și $|c - a| \leq 1$. Arătați că $99 \leq a^2 + b^2 + c^2 \leq 100$.

Prof. Carmen și Viorel Botea, Brăila

Soluție:

$$(7a-5b)^2 + (5b-7c)^2 + (5c-5a)^2 \leq 25 + 49 + 25 = 99(1p)$$

$$99^2 = (5a+7b+5c)^2 \leq (5^2+7^2+5^2)(a^2+b^2+c^2)(1p) \Rightarrow 99 \leq a^2+b^2+c^2(1p)$$

$$(7a-5b)^2 + (5b-7c)^2 + (5c-5a)^2 + (5a+7b+5c)^2 = 99(a^2+b^2+c^2)(2p) \Rightarrow 99(a^2+b^2+c^2) \leq 99 + 99^2(1p) \Rightarrow a^2+b^2+c^2 \leq 1+99 \Rightarrow a^2+b^2+c^2 \leq 100.(1p)$$

3. Se consideră triunghiul ABC cu laturile AB, AC, BC de lungimi c, b, a diferite, care verifică

relația $\lg^3 a + \lg^3 b + \lg^3 c = 3 \cdot \lg a \cdot \lg b \cdot \lg c$. Arătați că $S_{ABC} \leq \min \left\{ \frac{1}{2a}, \frac{1}{2b}, \frac{1}{2c} \right\}$.

Prof. Roxandra Murea, Brăila

Soluție:

Notăm $x = \lg a, y = \lg b, z = \lg c \Rightarrow x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$

Dar

$$x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x+y+z)(x^2+y^2+z^2-xy-yz-zx) \Leftrightarrow \frac{1}{2}(x+y+z)[(x-y)^2 + (y-z)^2 + (z-x)^2] \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x=y=z(F) \text{ sau } x+y+z=0 \Rightarrow \lg a + \lg b + \lg c = 0 \Leftrightarrow abc = 1.(2p)$$

$$S_{ABC} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}, p-a = \frac{-a+b+c}{2}.$$

Arătăm că $S_{ABC}^2 \leq \frac{1}{4a^2}$

$$S_{ABC}^2 = \frac{1}{16}(a+b+c)(-a+b+c)(a-b+c)(a+b-c) = (1p)$$

$$\frac{1}{16}((b+c)^2 - a^2)(a^2 - (b-c)^2)(1p) = \frac{1}{16}(b^2+c^2-a^2+2bc)(a^2-b^2-c^2+2bc)$$

$$= \frac{1}{16}\left(b^2+c^2-a^2+\frac{2}{a}\right)\left(a^2-b^2-c^2+\frac{2}{a}\right) = \frac{1}{16a^2}(2+ab^2+ac^2-a^3)(2+a^3-ab^2-ac^2) =$$

$$\frac{1}{16a^2}[4-(a^3-ab^2-ac^2)^2](1p) \leq \frac{1}{16a^2}4 = \frac{1}{4a^2}(1p). \text{ Avem } S_{ABC} \leq \frac{1}{2a}, \text{ pentru}$$

$$\min \left\{ \frac{1}{2a}, \frac{1}{2b}, \frac{1}{2c} \right\} = \frac{1}{2a} \text{ adevărat. } (1p)$$